

Muuriansankkuri

Puolustusministeri Jussi Niinistö:
Varuskuntaverkosto säilytettävä ja
kiinteistöjen omistus arvioitava uudelleen

Varautuminen, turvallisuus ja valmius
– osa Rakennuslaitoksen päivittäistä toimintaa

NBDE-projektipäälliköt kansainvälisen yhteistyön luotseina

<< Säkyän kasarmeja päivitetään nykyaikaan

Puolustusministeri Jussi Niinistö: Varuskuntaverkosto säilytettävä ja kiinteistöjen omistus arvioitava uudelleen

Jos puolustusvoimauudistus olisi tapahtunut Krimin valtauksen jälkeisenä aikana, Suomessa ei olisi lakkautettu varuskuntia siinä mitassa kuin tehtiin.

Puolustusministeri **Jussi Niinistö** sanoo, että vuoden 2012 puolustusvoimauudistuksessa ja sitä edeltävissä rakennemuutoksissa puolustusvoimien organisaatiota karsittiin rauhan ajan taloudellisten lähtökohtien perusteella, ei sotilaallisen puolustuksen lähtökohdista. – Nyt valmius on palautettu puolustusvoimien tärkeimmäksi tehtäväksi, ja se edellyttää laajaa varuskuntaverkosta.

– Vaikka Suomea sinällään ei puolusteta varuskunnista, on niillä suuri merkitys sekä maakunnallisena tukeutumisaikana että kansalaisten maanpuolustustahdolle ja symbolisesti henkiselle kriisinsietokyvyille.

– Varuskuntaverkoston on vastattava sekä rauhan ajan koulutustarpeen että sodan ajan vaatimusten tarpeisiin, puolustusministeri Jussi Niinistö sanoo.

– Asevelvollisten ja henkilökunnan koulutus, suuren reservin harjoitukset sekä nopeat joukkojen perustamiset muuttuneessa turvallisuusympäristössä edellyttävät vakioituja ja harjoiteltuja ratkaisuja, joihin varuskunnat soveltuvat parhaiten, Niinistö sanoo.

Sotilaallinen suorituskyky ohjaa varuskuntasuunnittelua

Viime aikoina on suunniteltu uudenlaisia kasarmeja, joissa tuvat ovat avaria ja viihtyisiä monikäyttötiloja. – Mikäs siinä, niin varusmiehille kuin kantahenkilökunnalle pitää olla mielekkäät työskentelyolosuhteet. Sotilaallinen suorituskyky on kuitenkin merkittävin tekijä, jonka takia varuskuntaverkostoa ylläpidetään. Varuskunnissa täytyy pystyä perustamaan joukot ja toimimaan ääriolosuhteissa, Niinistö painottaa.

Tällä hetkellä Manner-Suomen kahdeksastoista maakunnasta seitsemän (Pohjanmaa, Etelä-Pohjanmaa, Keski-Pohjanmaa, Pohjois-Pohjanmaa, Pohjois-Karjala, Päijät-Häme ja Etelä-Savo) on ilman omaa varusmiehiä kouluttavaa varuskuntaa.

Niinistön mukaan puolustusvoimauudistus ei ollut täysin hallittu. – Pesuveden mukana menivät mm. maanpuolustukselle tärkeät Pohjois-Karjalan Kontiolahden ja Etelä-Pohjanmaan Kauhavan varuskunnat, vaikka ne eivät käsitykseni mukaan olleet alkuperäisellä lakkautuslistalla. Olisikin tulevaisuudessa syytä palauttaa varuskunnat näihin maakuntiin. Lisäksi jos naisten määrää merkittävästi kasvatetaan sotilaallisessa maanpuolustuksessa, edellyttää se myös uusien varuskuntien perustamista.

Vuokramenot karanneet käsistä

Vuoden 2012 puolustusvoimauudistuksessa lakkautettiin kuusi varuskuntaa, ja merkittävin syy oli tilojen kohonneet vuokramenot. Lakkautettujen varuskuntien toiminnallisuksien siirto toisiin varuskuntiin on kuitenkin vaatinut uudisrakentamista ja syönyt ison osan säästöistä.

– Puolustusvoimien määrärahoista kuluu tällä hetkellä lähes 11 prosenttia tilojen vuokriin ja ylläpitoon, ja määrä uhkaa kaksinkertaistua tulevaisuudessa. Se näkyy suoraan puolustus-

voimien operatiivisessa toiminnassa, koska materiaalihankintoja ja harjoitustoimintaa joudutaan rajoittamaan, sanoo puolustusministeri.

– Puolustuskiinteistöjen siirtyminen Senaatti-kiinteistöjen omistukseen vuonna 2003 on johtanut jatkuvasti kasvaviin vuokramenoihin. Tällä hetkellä maksamme Senaatille vuositasolla 150 miljoonaa euroa vuokria. Myös kiinteistöosapuolien määrän kasvaminen on lisännyt hallinnollisia kustannuksia ja vastuujarajaintojen hämartyistä. On selvästikin syntynyt kustannusloukkuja, kun vastuut ja kustannukset eivät kulje riittävästi käsi kädessä.

Niinistö myöntää, että Senaatti-kiinteistöjen hallinnoimat kiinteistöt ovat tänä päivänä paremmassa kunnossa kuin 1990-luvulla, mutta toteaa, että samaan tulokseen olisi päästy myös virastomallissa osoittamalla kiinteistöjen korjaamiseen enemmän rahaa.

Kiinteistöjen siirtäminen puolustushallinnon omistukseen

Puolustushallinnossa selvitetään parhaillaan mallia, jossa puolustuskiinteistöjen omistus palautettaisiin Senaatti-kiinteistöiltä puolustushallinnolle. – Töitä on tehty kuluneen kesän ja syksyn aikana, ja selvitys valmistuu 28.2.2019. Selvityksessä arvioidaan niin virastomallia kuin liikelaitosvaihtoehtoa. Osakeyhtiö ei tällä hetkellä näytä todennäköiseltä toteuttamismallilta, kertoo puolustusministeri Niinistö.

Tavoitteena on arvioida ja kehittää puolustushallinnon kiinteistöalan kokonaisuutta siten, että otetaan huomioon nykyisin Rakennuslaitoksen, Senaatti-kiinteistöjen ja Puolustusvoimien vastuulla olevat asiat. Torni-kiinteistöt on työnimi organisaatiolle, joka olisi voittoa tuottamaton ja jonka investointikyky varmistettaisiin.

– Tässä ei ole kysymys mistään säästöohjelmasta, vaan nykyisten kiinteistömenojen kulukehityksen katkaisusta. Puolustuskiinteistöjä hoitamaan tarvitaan puolustushallinnon lakisääteisiä tehtäviä tukeva, valmiudellisesti ketterä ja kustannustehokas kiinteistö- ja rakennusalan prosessit hallitseva kokonaisuus, Niinistö tähdentää.

Puolustushallinnossa selvitetään mallia, jossa puolustuskiinteistöjen omistus palautettaisiin hallinnonalalle. Tavoitteena on saada kiinteistömenot kuriin ja tehostaa kiinteistöjen käytettävyyttä muuttuneessa turvallisuusympäristössä. Kuva Kainuun prikaatista.

Turvallisuusympäristö vaatii enemmän puolustuskiinteistöiltä

Niinistön mukaan muuttunut turvallisuusympäristö edellyttää toiminnan tason nostamista monilla kiinteistöalan osa-alueilla. Kansallisen turvallisuuden näkökulmasta on tärkeää, että puolustushallinto hallinnoi omia kiinteistöjään.

– Puolustushallinnon rakennuslaitos muodostaisi merkittävän voimavaran uudessa kokonaisuudessa. Rakennuslaitoksen henkilöstön tietotaito Puolustus-

voimien erityiskohteista, rakenteellisesta turvallisuudesta, tilaturvallisuudesta, valmiuden suunnittelusta, salassa pidettävän tiedon käsittelystä ja ylipäätään sotilaallisen toiminnan erityispiirteistä on uniikkia kiinteistöalalla, ja se halutaan ehdottomasti säilyttää tulevaisuudessakin. Lisäksi kokonaisuuteen tarvitaan osaamista Senaattikiinteistöistä ja Puolustusvoimista.

Niinistö korostaa, että toimintaympäristön muutokset edellyttävät varau-

tumista entistä nopeammin kehittyviin uhkiin, jossa Puolustusvoimien resurssien on oltava sen saatavissa viivytyksettä.

– Uhkat ovat myös laadultaan monimuotoisempia ja kansainvälisten kokemusten perusteella usein valitettavan pitkäkestoisia. Muuttunut ympäristö haastaa vahvasti myös kiinteistöjärjestelmämme. Nykyiset ratkaisut on tehty toisen näköisessä maailmassa, ja siksi niiden soveltuvuutta nykytilanteeseen on syytä arvioida uudelleen.

Ministerit Niinistö, Mykkänen ja Häkkänen: Kiinteistöomistukset ovat osa kokonaisturvallisuutta – valvontaa tehostettava

Valtio tarvitsee uusia keinoja kansallisen turvallisuuden kannalta merkittävien maa-alueiden ja kiinteistöjen hankinnan valvontaan.

Hallitus antoi 29.11.2018 eduskunnalle esityksen lainsäädännöksi, joka koskee kansallisen turvallisuuden huomioon ottamista alueiden käytössä ja kiinteistöomistuksessa. Hallituksen esitys perustuu valtioneuvoston kanslian johtaman laajapohjaisen työryhmän mietintöön, joka luovutettiin pääministerille 28.6.2018.

Hallituksen esitykseen sisältyy yhteensä kahdeksan lakiehdotusta, joiden on tarkoitus tulla voimaan vuoden 2020 alussa.

Esityksessä ehdotetaan ensinnäkin säädettäväksi laki eräiden kiinteistönhankintojen luvanvaraisuudesta. Lakiehdotuksen mukaan ETA-alueen ulkopuolisen valtion kansalainen tai yhteisö tarvitsisi luvan kiinteistön hankintaan Suomesta. Toiseksi ehdotetaan lakia valtion etuusto-oikeudesta, jonka mukaan valtiolla olisi etuusto-oikeus tiettyjen strategisten kohteiden lähellä tapahtuvissa kiinteistökaupoissa. Luvanvaraisuutta ja etuusto-oikeutta täydentäisi uusi kokonaisturvallisuuden tarpeita palveleva luanastuslaki, jolla korvattaisiin nykyinen puolustuslunastuslaki.

Mahdollisuus puuttua arveluttaviin maakauppoihin

Näiden lakien myötä valtio saisi käyttöönsä uusia keinoja puuttua sellaiseen kiinteistöjen omistukseen ja käyttöön, joka voi vaarantaa kansallista turvallisuutta.

Esityksen tarkoituksena ei ole laajamittaisesti puuttua kiinteistöomistukseen Suomessa tai vaikeuttaa kansainvälisiä investointeja Suomeen.

Muut hallituksen esitykseen sisältyvät lakiehdotukset koskevat kansallisen turvallisuuden tarpeiden huomioimista alueiden käytön suunnittelussa sekä viranomaisten välisen tiedonvaihdon parantamista. Ensisijaisena tarkoituksena on varmistaa, että turvallisuusviranomaisilla on riittävä tilannekuva kiinteistöjen omistuksista ja käytöstä Suomessa.

Puolustusministeri **Jussi Niinistön** mukaan on tärkeää, että lakipaketin ansiosta viranomaiset saavat riittävän luotettavan, kattavan ja ajantasaisen tilannekuvan kiinteistön omistuksesta kansallisesti strategisten kohteiden läheisyydessä. – Samalla viranomaisten puuttumismahdollisuudet erilaisiin tilanteisiin kansallisen turvallisuuden niin vaatiessa paranevat merkittävästi.

– Turvallisuusympäristö on muuttunut. Turvallisuusviranomaisilla tulee olla riittävät keinot uudenlaisiin uhkiin varautumiseen. Nyt ehdotettavalla sääntelyllä annettaisiin viranomaisille mahdollisuus valvoa kiinteistökauppaa nykyistä paremmin ja puuttua ennalta, mikäli kiinteistökaupassa havaitaan jokin turvallisuudelle kriittisiä maakauppoja. Esitetty sääntely mahdollistaisi kiinteistökaupan ja valtion turvallisuuden näkökulmien huomioimisen samanaikaisesti, toteaa oikeusministeri **Antti Häkkänen**.

– Ulkomaalaiset ovat tervetulleita elävöittämään maatamme myös kiinteistön omistajina. Jatkossa pystymme paremmin valvomaan ja estämään ne tapaukset, joissa tätä oikeutta voitaisiin käyttää Suomea vakavasti vahingoittavalla tavalla väärin, sanoo sisäministeri **Kai Mykkänen**.

Lähde: Puolustusministeriön tiedote 28.11.2019